

ברוכים הבאים למרכז שדה ויער לביא

הנכם נמצאים במרכז הגליל התחתון, בין הערים טבריה ועפולה, בלב יער אורנים. מרכז השדה והיער מתנשא לגובה של כ-300 מ' מעל פני הים וגובל בהר תבור והר קרני חיטין. בתחום מרכז השדה והיער, שהוקם ב-1978, נמצאים, בין היתר, שרידים של יישוב קדום, מתקני נופש ואמפיתיאטרון. מקור השם "לביא" לקוח מהתלמוד הירושלמי: "פונדקא דלביא" (שקלים, ז', א') ומתייחס ליישוב בשם זה ששגשג במקום בתקופת המשנה. כיום פועל במקום מרכז שדה ויער חינוכי, המציע לשוהים ולמבקרים מגוון סיורים, תכניות חינוכיות והפעלות מגוונות, המדגישות ערכי לאום, טבע, סביבה ומורשת.

חרוב

● החרוב הוא אחד מעצי הבר הנפוצים בארץ ישראל. לא ידוע מתי הגיע לארץ, שכן הוא אינו מוזכר בתנ"ך, אך מוזכר פעמים רבות במשנה, בתלמוד ובמדרשים. השם "חרוב" נגזר מהמילה חָרַב, משום שפירותיו של העץ מזכירים בצורתם חרבות. משמעות המילה חָרַב היא "יבש" ואכן, החרוב יכול לגדול באזורים שוממים ויבשים יחסית.

● ציפת הפרי דובשנית והיא עוטפת זרעים קשים, הנקראים "גרות". משקל גרה הוא בדרך כלל 0.2 גרם, ושמה ביוונית "קאראט" - מכאן מקור השם ליחידת המשקל של זהב ואבני חן. בימי קדם גרעיני החרוב שימשו לשקילת תבלינים ותכשיטים והיו אמת מידה קבועה למשקל.

● ברפואה העממית משמש החרוב, בין היתר, כתרופה לבעיות נשימה, שלשול ושיעול חריף.

חינוך ונוער
Youth & Education

קרן קימת לישראל
KKL - JNF

משואה לתקומה

קק"ל, שנוסדה ב-1901 במטרה לגאול את קרקעות ארץ ישראל, המשיכה בפעילותה גם במהלך מלחמת העולם השנייה. הקשר עם הקהילות היהודיות באירופה נותק כמעט לגמרי במהלך המלחמה, אבל "הקופסה הכחולה" - הקופה שנועדה לאסוף תרומות לגאולת הארץ, נמצאה גם בגטאות. על אף שבידי היהודים בגטו לא היו מטבעות למלאה, היא הפיחה תקווה בליבותיהם וציירה בקווים כחולים ולבנים את הארץ הנכספת, אליה קיוו להגיע לכשיחלצו מן התופת.

מגרש הספורט של מרכז השדה והיער "לביא" נתרם על ידי ידידי קק"ל בעולם לזכרם של הילדים שנספו בשואה.

חינוך ונוער
Youth & Education

קרן קיימת לישראל
K K L - J N F

זית

- הזית, בין עצי הפרי החשובים בישראל, הוא אחד משבעת המינים שנשתבחה בהם הארץ ועל שמו היא נקראת: "ארץ זית שמן ודבש" (דברים ח', ח').
- הזית נפוץ בארצות הים התיכון.
- פרי הזית משמש למאכל ולהפקת שמן. לזית, בעיקר לשמן הזית, מיוחסות מעלות תזונתיות ורפואיות. עץ הזית נערץ בשל תפארתו, פירותיו, עליו הירוקים תמיד וחוסן שורשיו. ציפת הפרי וגם הגלעין עשירים בשמן (עד 45%) ובחלבון.
- פריחתו באפריל או במאי ופירותיו מבשילים בסתיו.
- הזית מוזכר בתנ"ך במשל יותר וגם בסיפור תיבת נח, לפיו היונה החזיקה במקורה עלה של עץ זית וסימנה בכך את סוף המבול. סמל זה, בשינוי קל (יונה עם ענף זית במקום עלה), הפך לסמל השלום.
- הזית מופיע בסמלים נוספים בארץ ובעולם (לדוגמה: סמלה של מדינת ישראל, סמל האומות המאוחדות).

חינוך ונוער
Youth & Education

קרן קיימת לישראל
K K L - J N F

קרן קימת לישראל

K K L - J N F

קרן קימת לישראל

- בקונגרס הציוני הראשון, בשנת 1897, הציע פרופסור צבי הרמן שפירא לייסד קרן לאומית לגאולת אדמת ארץ ישראל. חזונו היה: "...כל העם, קטן וגדול, עשיר ועני, יהיו המנדבים לקופת העם. בכסף שייאסף יקנו אדמה".
- בקונגרס הציוני החמישי, שהתקיים בבאזל בשנת 1901, הוחלט על הקמת קרן קימת לישראל. ההחלטה התקבלה ביום י"ט בטבת תרס"ב, הוא יום הולדתה של קק"ל. תרומות מכל רחבי העולם נאספו באמצעות בולי קק"ל, "ספרי הזהב" ו"הקופסה הכחולה". בכסף שנתרם, רכשה קק"ל קרקעות בארץ ישראל וסייעה להתיישבות היהודית בארץ.
- קרן קימת לישראל היא כיום הארגון הסביבתי הגדול בארץ. קק"ל פועלת ומקדמת עשייה סביבתית למען עתידה של ישראל, על פי גישת הציונות האקולוגית. בין התחומים הרבים שאותם קק"ל מובילה ניתן למצוא ייעור, שיקום נחלים, פיתוח מאגרי מים, עצירת המדבור, סיוע להתיישבות בישראל, הכשרת דרכים ושבילי אופניים, שימוש במקורות אנרגיה מתחדשים, מחקר ופיתוח חקלאי, נטיעת יערות קהילתיים ושמירה על ריאות ירוקות. עשייתה של קק"ל מונחית על פי העיקרון של פיתוח בר-קיימא, שפירושו פיתוח חכם ומבוקר של הסביבה ושמירה על משאביה עבור הדורות הבאים.

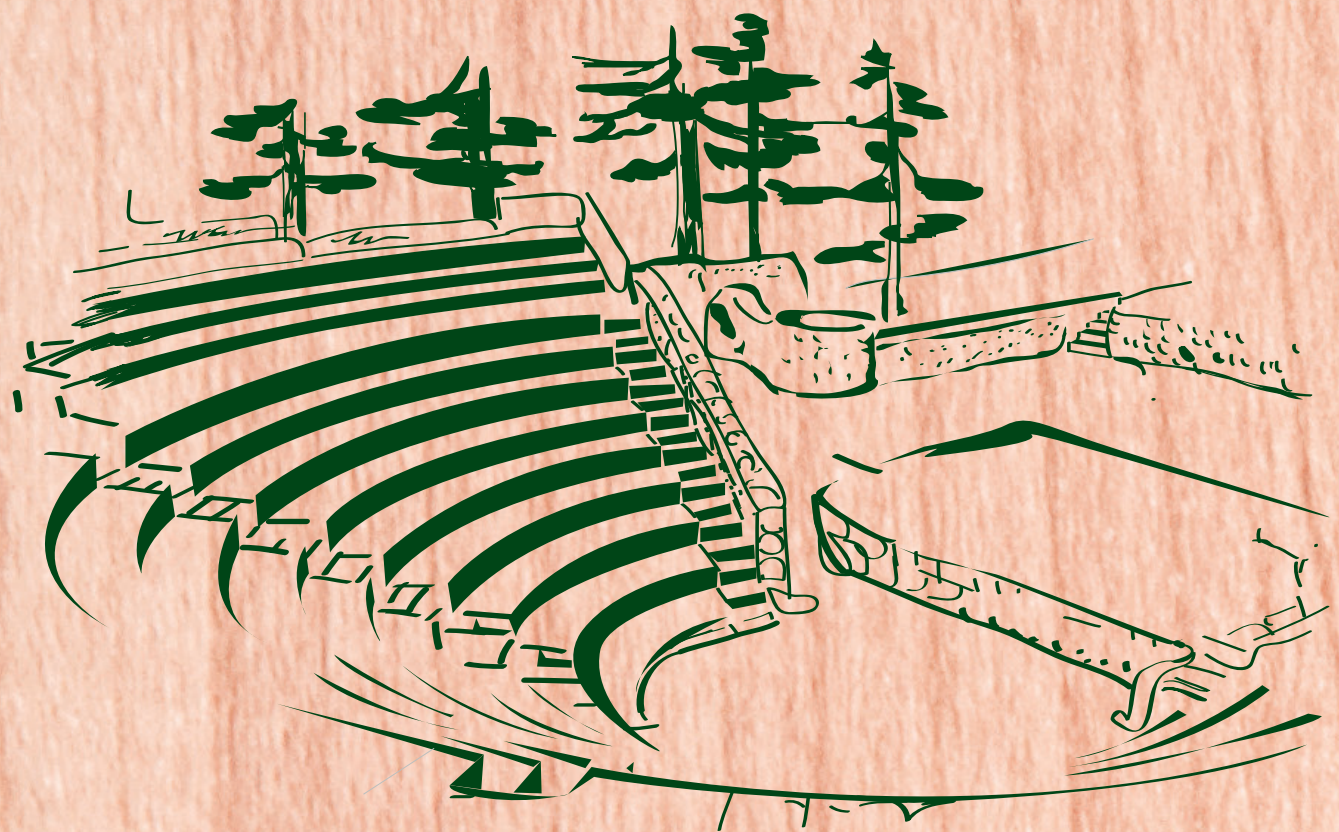

חינוך ונוער
Youth & Education

קרן קימת לישראל
K K L - J N F

תיאטרון

התיאטרון ביער לביא הוקם לרווחת המבקרים במרכז השדה והיער. בבנייתו נשמרו ושולבו העצים שצמחו במקום, בדגש על פיתוח בר-קיימא, המהווה עיקרון חשוב בפעילות קק"ל. משמעות המושג "פיתוח בר-קיימא" היא פיתוח מושכל ומבוקר של הסביבה, תוך שמירה על משאביה לטובת הדורות הבאים. כך ניתן לשמור על הנוף הטבעי, להגביל ולכוון את פעולות הפיתוח והשימוש במשאבים, כדי שיותירו לדורות הבאים מרחב מחיה בריא ומאוזן. העיקרון של פיתוח בר-קיימא מופיע לראשונה בתנ"ך בסיפור בריאת העולם: "וַיִּקַּח ה' אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם, וַיְנַחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעֲבֹדָהּ וּלְשִׁמְרָהּ" (בראשית ב', ט"ו).

חינוך ונוער
Youth & Education

קרן קימת לישראל
K K L - J N F

גת

משטח דריכה

בור שקיעה

בור איסוף

- הגפן היא אחד משבעת המינים שארץ ישראל נשתבחה בהם.
- פרי הגפן הוא הענב, המשמש הן כפרי מאכל והן להכנת יין.
- במקרא מסמלת הגפן את עם ישראל.
- יתרונותיה הבולטים של הגפן הם מתיקות פרייה והצל שהיא מספקת.
- בתקופות קדומות גידלו בחצרות הבתים ועל גדותיהם סוכות גפנים מצלות מחום הקיץ.
- בעבר, פעולת הפקת התירוש (מיץ הענבים שממנו מיוצר היין) התבצעה בגת. הגת חצובה בסלע בשלושה משטחים מדורגים. במשטח הסלע העליון, הגדול והשטוח, נעשתה דריכת הענבים ברגליים יחפות. ממשטח סלע זה גלש מיץ הענבים הדרוכים אל המשטח השני, מעין תא קטן, ששימש לשיקוע המוצקים. התחנה השלישית הייתה בור האיסוף. משנתמלא הבור ושקעו בו חומרי הלוואי, עבר התירוש לתוך כלי קיבול, בדרך כלל כד חרס, כדי לחכות שיתסוס ויהפוך ליין.

אורן

- האורן, אחד העצים הנפוצים בארץ, גדל כצמח בר בחלקים הגשומים של ארץ ישראל.
- בכרמל נמצאת הכמות הגדולה ביותר בארץ של עצי אורן, שלא ניטעו בידי אדם. רוב יערות האורנים בישראל ניטעו על ידי קק"ל.
- פירותיו של האורן הם האצטרובלים. עליו מחטניים והוא עץ ירוק עד. האורן גדל היטב על סלע הקירטון.
- פתיחת אצטרובלי האורן לאחר שרפה מקנה ליערות האורנים יכולת התחדשות טובה.
- לפני יותר ממאה שנה, כשהוקמה קק"ל, החלו אנשיה ליעור את ארץ ישראל. האורנים היו העצים הראשונים במפעל הייעור של קק"ל. הבחירה באורן נבעה מהעובדה, שצמיחתו מהירה והוא היה מוכר היטב. כיום נוטעת קרן קימת לישראל מגוון סוגי עצים ביערותיה, על פי העיקרון של שמירה על מגוון המינים ביער בר-קיימא.

חינוך ונוער
Youth & Education

קרן קימת לישראל
K K L - J N F